

КОНСТРУКЦІЇ ПАКОВАНЬ НАСТІЛЬНИХ ІГОР

Чеботарьова І.Б., старший викладач, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Яценко Л.О., старший викладач, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Котлова А.О., бакалавр, кафедра МСТ, ХНУРЕ

Анотація. У роботі представлено огляд основних конструкцій пакувань настільних ігор. Розглянуто особливості різних типів пакувань, їхній вплив на функціональність та маркетинг. Проаналізовано матеріали та конструкційні рішення, що використовуються у сучасному виробництві. Проведене дослідження демонструє, що різноманіття конструкцій сприяє підвищенню ергономіки, функціональності та естетичної привабливості продукту.

Ключові слова: поліграфія, настільні ігри, конструкція коробок, кришка-дно, органайзер, пакування-трансформери.

Конструкція пакування настільних ігор є важливим елементом загального дизайну продукту, що поєднує функції захисту, зберігання, транспортування та маркетингової презентації [1-3]. Пакування не лише забезпечує фізичну цілісність компонентів гри, але й формує перше враження споживача, впливає на ергономіку використання та зручність експлуатації.

З розвитком індустрії настільних ігор дедалі частіше застосовуються нестандартні матеріали та конструкційні рішення. Картонні пакування можуть мати продуману внутрішню архітектуру, включати трансформовані елементи, органайзери або навіть виступати частиною ігрового процесу. Окрім традиційного картону використовується пластик, дерево, текстиль та комбіновані рішення. Це дозволяє створювати більш довговічні, ергономічні та візуально привабливі пакування. Водночас ускладнення конструкції призводить до збільшення вартості виробництва, однак часто компенсується підвищеним попитом завдяки своїй унікальності та зручності.

Одним із найпоширеніших типів пакування для настільних ігор є коробки з одним клейовим швом (рис. 1). Такі конструкції виготовляються з картону, мають одну проклеєну бічну грань і систему верхніх та нижніх клапанів для закривання. Вони є економічним вибором для карткових ігор, оскільки забезпечують базовий рівень захисту та компактність, але обмежені за довговічністю та розміром, що робить їх менш придатними для великих настільних ігор [4].

Рисунок 1 – Коробка з одним клейовим швом

Коробки типу «Кришка-дно» набули популярності завдяки своїй міцності, простоті та зручності використання (рис. 2). Така коробка складається з двох окремих частин: основи (дна), у якій розміщуються всі компоненти гри, та кришки, що накриває її зверху. При цьому кришка може повністю закривати основу, утворюючи класичну глибоку конструкцію, або лише частково перекривати її, залишаючи видимою частину бокових стінок. Подібний тип пакування добре захищає вміст, дозволяє використовувати внутрішні органайзери та забезпечує зручний доступ до компонентів гри. Крім того, такі коробки дозволяють широкі можливості для декоративного оформлення кришок і основи різними покриттями, такими як матові або гляцеві, тиснення, дебосинг і фольгування, що дозволяє створити індивідуальний і преміальний вигляд.

Рисунок 2 – Пакування «Кришка-дно»

Коробки типу «Кришка-подвійне дно» є різновидом пакувальних конструкцій, які поєднують класичну форму «Кришка-дно» з додатковим внутрішнім рівнем (рис. 3). У такій конструкції при відкритті передбачено ефект внутрішнього дна, що підвищує жорсткість та преміальний вигляд конструкції.

Рисунок 3 – Пакування «Кришка-подвійне дно»

Пакування з магнітною застібкою або «Коробки-шкатулки» натхненні формою твердої обкладинки книги (рис. 4). Вони складаються із зовнішньої обкладинки та

внутрішнього лотка, і відкриваються подібно до книги – через відкидний корінець із магнітною, стрічковою або вкладною застібкою. Зовнішня частина зазвичай має жорсткий корпус та виготовляється з щільного палітурного картону, обгорнутого друкованим або дизайнерським папером, часто з інтегрованими прихованими магнітами для фіксації. Внутрішня основа призначена для розміщення та презентації вмісту та може бути виконана із картону, EVA-матеріалу, блістера або мати флоковане покриття [5].

Рисунок 4 – Коробка-шкатулка

Також виділяють пакування типу «Шухляда», основним елементом якого є механізм слайду в стилі сірникової коробки, де лоток висувається з одного або з двох боків у деяких конструкціях. Зовнішня частина виконує роль жорсткого футляра, в який вставляється внутрішній лоток із компонентами гри. Така будова допомагає захистити складові гри від ударів, падінь або стиснення.

Механізм шухляди також забезпечує більшу надійність, ніж кришка, яка може відкидатися [6]. Зовнішня обгортка може виготовлятися з крафтового, дизайнерського або текстурованого паперу, часто з додатковим лаковим покриттям чи ламінуванням. Внутрішній лоток може бути як простим, так і з вирізами під окремі компоненти, виконаний з картону, пінних матеріалів або комбінованих вставок. Механізмами відкриття можуть бути текстильні стрічки, мотузки, вирізи для пальця, системи push-open або класичний «сірниковий» принцип (рис. 5).

Важливим різновидом пакування настільних ігор є коробки з внутрішніми органайзерами, орієнтовані на ефективну організацію внутрішнього простору (рис. 6). Такі конструкції передбачають наявність спеціальних вкладок або лотків, які структуровано розміщують компоненти гри, забезпечуючи порядок і швидкий доступ до них. Поширені матеріали включають: гофрований картон, EVA-піну, формовану пульпу та термоформований пластик. Вставки мінімізують переміщення, удари та

вібрації закріплених у фіксованому положенні предметів, особливо під час транспортування [7]. Такі рішення є актуальними для складних настільних ігор із великою кількістю компонентів, де важлива ергономіка, швидкість підготовки до гри та збереження елементів у належному стані.

Рисунок 5 – Коробка-шухляда

Рисунок 6 – Пакування з органайзером

Пакування-трансформери є окремим типом конструкцій, у яких коробка виконує не лише захисну та презентаційну функції, а й безпосередньо інтегрується в ігровий процес. Такі пакування проєктуються з урахуванням можливості розкладання, зміни форми або повторного використання як елемента гри — наприклад, як ігрове поле, декорація або контейнер для сценаріїв. До цієї категорії належать коробки, що розгортаються у площину, утворюючи ігрову поверхню, багаторівневі конструкції, які створюють об'ємний простір з ефектом сцени, а також модульні пакування, де окремі частини коробки використовуються як функціональні зони під час гри. Подібні рішення дозволяють оптимізувати простір, зменшити кількість окремих компонентів і водночас підвищити рівень залученості користувача (рис. 7).

Рисунок 7 – Пакування-трансформер

Отже, конструкції пакувань настільних ігор демонструють значну різноманітність і постійний розвиток, поєднуючи функціональні та естетичні підходи. Від простих клапанних коробок до складних трансформованих або багаторівневих конструкцій. Кожен тип пакування виконує свою роль залежно від складності гри, кількості компонентів і цільової аудиторії. Сучасні тенденції свідчать про зростання уваги до ергономіки, інтерактивності та якості матеріалів, що дозволяє розглядати пакування не лише як засіб захисту, а як важливу складову користувацького досвіду та загальної концепції гри.

Для розроблюваної карткової гри «Die Brücke» за основу взято тип конструкції кришки з імітацією подвійного дна, адже обране рішення не потребує складної внутрішньої архітектури, проте забезпечить зручне та безпечне зберігання елементів гри, естетичний зовнішній вигляд та зручне переміщення.

Література.

1. Стріляна, К.Ю., Вовк, О.В., & Чеботарьова, І.Б. (2022). Особливості використання екологічних матеріалів в пакуванні. Поліграфічні, мультимедійні та web-технології. Т. 2. (с. 100-103).
2. Чеботарьова, І.Б., Полозов, О.Б., & Ус, К.К. (2025). Сучасні тенденції у сфері дизайну пакувань. Поліграфічні, мультимедійні та web-технології. Т. 2. (с. 156-159).
3. Чеботарьова, І.Б., & Юдіна, К.С. (2025). Розробка проєкту настільної гри для дітей «Хто я є? – Театр в голові». Поліграфічні, мультимедійні та web-технології. Т. 2. (с. 152-155).
4. PandaPackage. (n. d.). What is Book Style Box? <https://pandapackage.com/learn-center/box-types/what-is-book-style-box/>.
5. YiHongBox. (n. d.). The Engineering of Sliding Boxes: Precision Damping & Structural Integrity. <https://yihongbox.com/what-is-a-sliding-box/>.
6. Asiapack. (n. d.). Types and Trends of Board Game Packaging. <https://asiapack.com/types-of-board-game-packaging/>.
7. Gentlever. (б. д.). Що таке пакувальні вкладки? Типи, функції та поради щодо вибору. https://gentlever.com/ru/what-are-packaging-inserts/#What_are_Packaging_Inserts.